

Č. j.: NFA 0362/2017

NFA

Výroční zpráva Národního filmového archivu za rok 2016

Výroční zpráva Národního filmového archivu za rok 2016

Sídlo archivu a kontakty: Malešická 12, 130 00 Praha 3

IČ: 00057266

tel.: 778 522 729

e-mail: nfa@nfa.cz

ID datové schránky: tg8i2zq

<http://www.nfa.cz>

Zřizovatel archivu – sídlo a kontakty: Ministerstvo kultury České republiky

Maltézské nám. 1, 118 16 Praha 1

IČ: 00023671

tel.: 257 085 111

e-mail: epodatelna@mkcr.cz

ID datové schránky: 8spaaur

<http://www.mkcr.cz>

Akreditace podle zákona č. 499/2004 Sb.: akreditace byla udělena na základě rozhodnutí odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra ČR ze dne 25. února 2009 (Č.j. MV-9555-5/AS-2008)

Výroční zpráva Národního filmového archivu za rok 2016 (dále jen zpráva) byla vyhotovena na základě odst. (1) a (2) § 62 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Zpráva byla rovněž vyhotovena v souladu s metodickým návodem odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra (Č.j. AS-366/1-2005) ze dne 24. února 2005 – metodika zpracování výročních zpráv specializovaných, bezpečnostních a soukromých archivů.

Obsah:

I.	Personální podmínky archivu	3
II.	Celkové množství uložených archiválií	4
III.	Výběr, zpracovávání a využívání archiválií	4
	III. 1. Výběr archiválií	4
	III. 2. Zpracovávání archiválií	6
	III. 3. Využívání archiválií	6
IV.	Stav archiválií	7
V.	Konzervace a restaurování archiválií	7
VI.	Odborné a společenské aktivity NFA	9
	VI. 1. Grantové projekty s účastí NFA	13
	VI. 2. Ediční činnost NFA	16
	VI. 3. Publikační a konferenční aktivity pracovníků NFA	17
	VI. 4. Pedagogické aktivity pracovníků NFA	21
	VI. 5. NFA a šíření filmové kultury v tuzemsku	23
	VI. 6. NFA a šíření filmové kultury v zahraničí	25
	VI. 7. Spolupráce NFA s tiskem, rozhlasem a televizními společnostmi	25
	VI. 8. Účast NFA na výstavách	25
VII.	Knihovna NFA	27
	VII. 1. Akviziční činnost	28
	VII. 2. Knihovní fond a sbírky	29
	VII. 3. Zpracování fondu	30
	VII. 4. Výpůjční protokol a služby	32
	VII. 5. Rešeršní, bibliografická a informační činnost	33
	VII. 6. Organizace, správa a ochrana fondu	33
	VII. 7. Informační systém knihovny a jeho správa	34
	VII. 8. Kooperace, programy a projekty knihovny a další činnost	34

I. Personální podmínky archivu

Národní filmový archiv (dále jen NFA) vznikl k 1. červenci 1992 na základě rozhodnutí ministra kultury České republiky (č. 31/1992 ze dne 8. října 1992, Č.j. 10 625/92) jako nástupnická organizace Českého filmového ústavu. Do 31. prosince 2004 byl NFA archivem zvláštního významu.

V souladu s odst. (2) § 80 zákona č. 499/2004 Sb. měl NFA od 1. ledna 2005 status specializovaného archivu a k tomuto datu byl rovněž v souladu s uvedeným zákonem pokládán za akreditovaný archiv.

Ke dni 25. února 2009 prokázal NFA splnění podmínek stanovených v § 61 zákona č. 499/2004 Sb. a k tomuto dni mu byla rozhodnutím odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra ČR (Č.j. MV-9555-5/AS-2008) udělena akreditace pro výkon činnosti specializovaného veřejného archivu.

Systemizovaný stav pracovníků NFA v roce 2016 byl 123 zaměstnanců, skutečný stav činil 119,371 zaměstnanců.

Generálním ředitelem NFA je Michal Bregant, i nadále je aplikován třístupňový systém řízení organizace (generální ředitel – ředitel/ředitelka sekce – vedoucí oddělení). NFA je rozdělen do čtyř sekcí: Sekce generálního ředitele (SGŘ), Sekce audiovizuálních sbírek (dále jen SAS), Sekce neaudiovizuálních sbírek, výzkumu a informací (dále jen SNS) a Sekce ekonomických a správních agend (dále jen ESA). Ředitelkou SAS je Dagmar Ostřanská, ředitelkou ESA je Barbora Bokšťeflová. Místo ředitele SNS není obsazeno, na tento post je vypsáno výběrové řízení. Ve třetím čtvrtletí roku 2016 proběhla reorganizace. Oddělení Filmová výchova bylo přeřazeno ze SNS do SAS. V SAS bylo vytvořeno oddělení metodiky.

Generální ředitel NFA PhDr. Michal Bregant rovněž pracoval v České komisi UNESCO a ve výkonném výboru ACE (Association des Cinémathèques Européennes). Na 35. festivalu němého filmu v italském městě Pordenone byla dne 7. října 2016 udělena cena Jeana Mitryho emeritnímu řediteli NFA Vladimíru Opělovi. Tuto cenu získal V. Opěla za svou celoživotní činnost v oboru filmového archivnictví a za inovativní přístup k této profesi. Oceněno bylo také jeho dlouholeté působení v Mezinárodní federaci filmových archivů (FIAF) a Asociaci evropských archivů (ACE).

II. Celkové množství uložených archiválií

NFA vede v základní evidenci Národního archivního dědictví (dále jen NAD) 212 evidenčních listů NAD. NFA pečuje o následující archivní soubory: 87 fondů filmových institucí, 86 osobních fondů, 9 sbírek filmových a audiovizuálních materiálů, 6 sbírek fotografií, 1 sbírku reklamních a propagačních materiálů, 2 sbírky filmových plakátů, 17 sbírek jednotlivin, 1 sbírku archivních negativů fotografií k českým i zahraničním filmům, 1 sbírku zvukových záznamů, 1 sbírku titulkových a dialogových listin, 1 sbírku výtvarných návrhů.

NFA pečuje celkem o 6 135,21 bm archiválií, tj. 175 037 evidenčních jednotek.

Stupeň zpracovanosti archivních souborů:

Stav zpracovanosti	Počet archivních souborů	%
Zcela zpracováno a inventarizováno	145	68,40
Částečně zpracován, inventarizován a nezpracován	1	0,47
Zcela nezpracováno	66	31,13

Základní evidence archivních pomůcek NFA čítá celkem 151 archivní pomůcku.

III. Výběr, zpracovávání a využívání archiválií

III. 1. Výběr archiválií

NFA nepřísluší v souladu s § 7 – 10 zákona č. 499/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů provádět výběr archiválií u původců ve skartačním řízení.

Formou výběru archiválií mimo skartační řízení byly do základní evidence Národního archivního dědictví vzaty následující archivní soubory:

list NAD č. 206: Daňhel Antonín; 11 kartonů

list NAD č. 207: Kino Horní Město; 2 kartony

list NAD č. 208: Klos Elmar; 12 kartonů, 52 fotografií, 2 rukopisy

list NAD č. 209: Pittermanová Marcela; 24 kartonů, 1 balík
list NAD č. 210: Růžičková Olga; 16 kartonů, 1 balík
list NAD č. 211: Ševčík Igor; 1 balík
list NAD č. 212: Šuster Jan; 3 kartony
list NAD č. 213: Vaverka Antonín; 3 kartony; 6 fotoalb
list NAD č. 214: Činčera Radúz; 2 balíky
list NAD č. 215: Štěpánek Miroslav; 3 kresby
list NAD č. 216: Kubíček Jiří; 4 kartony
list NAD č. 217: Stárek Václav; 2 kartony, 1 balík
list NAD č. 218: Sbírka kino ČAS; 6 kartonů, 2 823 tisky
list NAD č. 219: Sbírka filmových zpravodajů; 6 kartonů
list NAD č. 220: Staněk Jan; 2 kartony
list NAD č. 221: Koval Ota; 2 kartony, 4 balíky
list NAD č. 222: Bek Josef; 18 kartonů, 2 balíky
list NAD č. 223: Sbírka log filmových společností; 4 balíky
list NAD č. 224: Sbírka razítek; 1 karton, 61 typář
list NAD č. 225: Sbírka programů kin; 6 kartonů, 13 fotografií, 1 764 tisky
list NAD č. 226: Sbírka plánů kin; 1 balík
list NAD č. 227: Jiří Lehovec, výroba krátkých filmů; 1 úřední kniha

Další získané archiválie NFA nabyly na základě tzv. nabídkové povinnosti dle § 6 zákona č. 496/2012 Sb., o audiovizuálních dílech a podpoře kinematografie a o změně některých zákonů (zákon o audiovizí) ve znění pozdějších předpisů. Získané archiválie byly přiřazeny k existujícím archivním souborům.

V roce 2016 NFA nevedl žádné správní řízení podle odst. (3) § 12 zákona č. 499/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

III. 2. Zpracovávání archiválií

Archivní soubory¹ inventarizované v roce 2016:

2 osobní fondy	Svitáček Vladimír; (1911) 1931 - 2002
	Vaverka Antonín; 1877 – 1937 (1985)

3 fondy institucí	Českomoravské filmové ústředí; (1920) 1940 – 1945 (1955)
	Filmová rada; (1948) 1949 - 1955
	Filmový technický sbor; 1946 - 1965

Od roku 1997 se NFA věnuje digitalizaci obrazových materiálů, především fotografií a plakátů k českým hraným filmům. Výběrově se rovněž digitalizují i obrazové materiály k českým nehraným filmům, zahraničním hraným i nehraným filmům a portréty osobností české i světové kinematografie. V roce 2016 bylo v NFA digitalizováno celkem 3 436 fotografií a 265 plakátů. K 31. prosinci 2016 bylo v NFA již **digitalizováno celkem 116 284 obrazové materiály (113 264 fotografie a 3 020 filmových plakátů).**

V Sekci audiovizuálních sbírek pokračovala v roce 2016 činnost Digitální laboratoře. Hlavním úkolem pracoviště je archivace nativně digitálních audiovizuálních děl a archivace filmů digitalizovaných. Provoz pracoviště zajišťovali v roce 2016 tři pracovníci – každý s úvazkem 1,0. V roce 2016 provedla laboratoř digitalizaci 927 filmových titulů (přepis do HD) s výsledným datovým objemem 25 TB. Prostřednictvím akvizic bylo získáno 7,3 TB nativně digitálních děl především ve formátu Digital Cinema Package. Pro interní potřeby NFA prováděla laboratoř rovněž přepisy nefilmových nosičů (především kazetové formáty VHS, U-Matic, Beta SP, Digital Betacam, jakož i CD, DVD Blu-ray a HDD) do náhledové podoby.

III. 3. Využívání archiválií

V roce 2016 NFA promítl badatelům 1 148 filmových kopií v projekční místnosti.

Pro různé druhy subjektů NFA vypracoval 121 odbornou filmovou rešerši.

V roce 2016 pracovalo s archivními fondy a sbírkami písemných archiválií 75 badatelů (z toho 9 zahraničních), kteří vykonali celkem 185 badatelských návštěv.

¹ Za názvem archivního souboru je uveden časový rozsah inventarizovaných archiválií.

Se sbírkou zvukových záznamů (Oral History) pracovalo 13 badatelů, kteří vykonali celkem 16 badatelských návštěv.

NFA nevedl v roce 2016 žádné správní řízení podle odst. (2) § 38 zákona č. 499/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

IV. Stav archiválií

Z celkového počtu archivních souborů, které má NFA ve své základní evidenci NAD, je 140 archivních souborů klasifikováno jako nepoškozeno (66,03%), jako poškozeno je klasifikováno 14 archivních souborů (6,60%). Z důvodu nezpracovanosti nebylo poškození zjišťováno u 58 archivních souborů (27,36%).

V souladu s odst. (3) § 30 zákona č. 499/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů byla v první polovině března 2016 provedena pravidelná prověrka fyzického stavu archivní kulturní památky „Soubor zabezpečovacích filmových materiálů na bezpečném polyesterovém podkladu dokumentujících ‚Proces s vedením záškodnického spiknutí proti republice‘ (Milada Horáková a spol.).“ Při prověrce nebyly shledány žádné závady. Odbor archivní správy a spisové služby MV ČR eviduje tuto archivní kulturní památku pod č. 147 na základě rozhodnutí ze dne 22. dubna 2008 (Č.j. MV-36116-2/AS-2008). Uvedený filmový materiál zachycuje průběh největšího politického procesu proti demokratickým silám po roce 1948 a podle dostupných informací jiný podobný materiál neexistuje. Společně s ostatními archiváliemi uloženými v Archivu Českého rozhlasu v Praze a v Národním archivu v Praze, včetně dalších dokumentů vydaných k procesu, tvoří jedinečný soubor pro studium dějin Československa v období komunistické totality.

V. Konzervace a restaurování archiválií

NFA externě restauruje filmové plakáty do velikosti A1 (90x60 cm) a tzv. plakáty úzké (60x30 cm). V roce 2016 NFA restauroval celkem 108 filmových plakátů.

V NFA pokračoval proces zabezpečování filmových materiálů. V roce 2016 bylo zhotoveno 18 097 m duplikátních negativů filmů na bezpečném podkladu, duplikační kopíí bylo zabezpečeno 7 077 m filmových materiálů. Dále bylo odplísňeno 11 354 m dříve převzatých materiálů, vyčištěno bylo 485 925 m filmových kopiím šíře 35 mm a 16 mm.

V roce 2016 proběhlo digitální restaurování palestinského filmu *Návrat k Sionu* (*Šivat Sion*, 1920, režie Ja'akov Ben-Dov), jehož jediná kopie se dochovala a byla zabezpečena ve sbírkách Národního filmového archivu. Projekt realizovaný ve spolupráci s Filmmuseum München finančně podpořil Kulturstiftung des Bundes. Digitalizace pod dohledem pracovníků NFA proběhla ve studiu Cinepost, které bylo vybráno na základě veřejné zakázky. Před zahájením celého procesu proběhl rozsáhlý výzkum ve filmových i nefilmových pramenech, při kterém byla oslovena i řada zahraničních institucí. Uvedení digitálně restaurovaného filmu je plánováno na rok 2017.

V roce 2016 pokračoval projekt **Digitální restaurování českého filmového dědictví** financovaný z EHP a Norských fondů (číslo projektu EHP-CZ06-PDP-1-001-2014) a Ministerstvem kultury ČR. Projekt je zaměřen na digitalizaci a následné restaurování kinematografických děl. Cílem je zpřístupnění českého filmového dědictví široké veřejnosti, a to prostřednictvím nových technologií (nosiče DVD a Blu-ray, televizní vysílání v rozlišení HD, moderní kina s digitální projekcí). Digitalizaci a restaurování vybraných čtrnácti filmů, respektive filmových programů,² zajistila na základě veřejné zakázky na evropské úrovni budapeštská laboratoř Magyar Filmlabor. Na restaurování dohlížely filmové restaurátorky NFA spolu s dalšími odborníky NFA a externími spolupracovníky.

V roce 2016 byly v rámci projektu dokončeny a uvedeny do kin filmy *Adelheid* (1969, režie František Vlácil, v kinech od 28. 1. 2016), *Případ pro začínajícího kata* (1969, režie Pavel Juráček, v kinech od 3. 3. 2016), *Postava k podpírání* (1963, režie Pavel Juráček, v kinech od 3. 3. 2016), *Dobrý voják Švejk* (1956, režie Karel Steklý, v kinech od 21. 4. 2016), *Poslušně hlásím* (1957, režie Karel Steklý, v kinech od 5. 5. 2016), *Ikarie XB 1* (1963, režie Jindřich Polák, v kinech od 16. 6. 2016), *Krakatit* (1948, režie Otakar Vávra, v kinech od 22. 9. 2016), *Bílá nemoc* (1937, režie Hugo Haas, v kinech od 29. 9. 2016) a *Takový je život* (1929, režie Carl Junghans, v kinech od 20. 10. 2016). V létě 2016 byl v rámci Projektu 100 uveden do kin i film *Starci na chmelu* (1964, režie Ladislav Rychman). Některé snímky byly rovněž uvedeny na mezinárodních filmových festivalech. Film *Ikarie XB 1* byl jako vůbec první zástupce české kinematografie v historii vybrán do festivalové sekce Cannes Classics a snímek *Takový je život* mohli diváci vidět na festivalu Il Cinema Ritrovato v italské Boloni.

² Jde o snímky Adéla ještě nevečeřela (1977), Tři oříšky pro Popelku (1973), Adelheid (1969), Případ pro začínajícího kata (1969), Postava k podpírání (1963), Starci na chmelu (1964), Ikarie XB1 (1963), Poslušně hlásím (1957), Dobrý voják Švejk (1956), Krakatit (1948), Špalíček (1947), Bílá nemoc (1937), Ze soboty na neděli (1931), Takový je život (1929) a filmy Jana Kříženeckého (1898-1908).

Uvedení dalších restaurovaných filmů do kin a jejich vydání na DVD a Blu-ray je naplánováno na rok 2017. Projekt bude dokončen v první polovině roku 2017.³

Na základě smlouvy mezi Muzeem Karla Zemana, Ministerstvem kultury ČR a Nadací české bijáky a za účasti odborných pracovníků NFA pokračoval v roce 2016 projekt digitalizace a restaurování filmů Karla Zemana. V roce 2016 bylo dokončeno restaurování filmu *Baron Prášil* (1958, režie Karel Zeman). Film byl uveden 27. května 2016 na 56. ročníku Mezinárodního festivalu filmů pro děti a mládež ve Zlíně.

Na základě smlouvy se Státním fondem kinematografie zapůjčil Národní filmový archiv filmové materiály a provedl rozsáhlý historický výzkum k filmu *Intimní osvětlení* (1965, režie Ivan Passer), jehož digitální restaurování bylo financováno Nadací české bijáky. Slavnostní premiéra restaurovaného filmu proběhla 2. července 2016 na 51. Mezinárodním filmovém festivalu v Karlových Varech za osobní účasti režiséra Ivana Passera.

VI. Odborné a společenské aktivity NFA

V roce 2016 učinil NFA na poli filmového archivnictví objevy celosvětového významu.

V říjnu 2016 byly na darovaném filmovém kotouči díky přítomnosti značek produkčních firem identifikovány tři dosud neznámé filmové tituly. První film na tomto pásu je snímek *Match de prestidigitation* (Soutěž kouzelníků) francouzského průkopníka kinematografie Georgese Mélièse (1861 – 1938) z roku 1904, který byl doposud pokládán za ztracený. NFA tak rozšířil počet snímků tohoto tvůrce ve svých sbírkách na 22. Dalším snímkem je film *La Chausette* společnosti Pathé z roku 1905, třetím pak film *Amoureux de Madame* společnosti Gaumont z roku 1909.

Díky filigránské identifikační práci se NFA podařilo zacelit další neznámé místo v dějinách americké kinematografie. Na filmové kopii získané ze soukromé sbírky a označená pouze českým distribučním názvem byl identifikován americký hraný film *Borrowed Finery* (Manekýnka z Broadwaye) z roku 1925. Tento titul nebyl součástí sbírek NFA a nebyl ani deklarován žádným jiným světovým archivem. Film byl uveden v archivním kině Ponrepo dne 14. prosince 2016.

³ Podrobné informace o projektu jsou k dispozici na webové stránce www.zpetvkinech.cz

Dne 29. února 2016 byl zahájen veřejný provoz webového portálu Národního filmového archivu s názvem Filmový přehled.⁴ Cílem portálu je poskytovat veřejnosti ověřená a tedy spolehlivá data o české kinematografii. Obsah portálu je rozdělen na dvě hlavní části. Jednou z nich je databáze českých hraných filmů od počátku české kinematografie do současnosti a přehled filmů v české kinodistribuci společně s databází kontaktů, společností a festivalů. Další část tvoří magazín Revue Filmového přehledu, který připravuje stálá redakce autorů doplněná externími přispěvateli. V redakci působí i samostatná editorka obrazových materiálů. Revui tvoří osm tematicky různorodých rubrik orientovaných zejména na aktuality, rozhovory, profily, analýzy současné kinematografie či zprostředkovávání historického kontextu, denně vychází v Revui zpravidla dva články. V roce 2016 bylo v Revui publikováno více než 650 článků. Součástí práce v roce 2016 byl technologický a grafický rozvoj portálu, harmonizace a zlepšování stávajících funkcí na základě vlastních zkušeností i zpětné vazby od uživatelů. V databázové části Portálu byla v roce 2016 vytvořena katalogizační hesla pro 101 český film, 80 profilů režisérů a 271 zahraniční film v české kinodistribuci. Hlavní obsahové sekce jsou v českém jazyce, databázová část je též v angličtině. Průměrná návštěvnost portálu se v roce 2016 pohybovala okolo 9 500 návštěvníků za měsíc, (34 000 zobrazení stránek), průměrná čtenost článku Revue mezi 50 až 350 čtenáři.

NFA v roce 2016 intenzivně pracoval v oblasti **filmové výchovy**. V lednu (16. 1.) a červnu (10. 6.) 2016 se v archivním kině Ponrepo konala setkání pracovní skupiny filmové a audiovizuální výchovy, kterou NFA zaštiťuje. Pracovní skupina zvolila své orgány, schválila statut a určila své krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé cíle. Dne 28. května 2016 se uskutečnila na Mezinárodním festivalu filmů pro děti a mládež ve Zlíně konference Kino za školou, v rámci festivalu Animánie v Plzni spolupořádal NFA ve dnech 18. – 19. listopadu 2016 Kolokvium filmové/audiovizuální výchovy 2016. NFA organizoval aktivity v oblasti filmové výchovy v úzké spolupráci s Free Cinema Pofiv, o.p.s.

Edukativních programů se v průběhu kalendářního roku 2016 zúčastnilo na 5 000 frekventantů, uskutečnilo se na 100 vzdělávacích a popularizačních programů. Portfolio formátů, které cílí od dětí („Ponrepo dětem“) přes školy („Ponrepo školám“), studenty a laickou veřejnost se zájmem o filmovou teorii a historii („Jak vidět film“) až po odborníky a pedagogy („Kurzy filmové/audiovizuální výchovy“), je stabilizováno. Tato skutečnost přispěla k rozšíření divácké základny archivního kina Ponrepo. Cyklus

⁴ www.filmovypreheled.cz

„Ponrepo dětem“ je integrální součástí programové nabídky archivního kina Ponrepo. Rodiče s dětmi se naučili do kina chodit, návštěvnost je uspokojivá.

„Kurz filmové/audiovizuální výchovy“ pro pedagogy, studenty a další zájemce o výuku filmu na školách byl realizován osvědčenou formou víkendových jarních seminářů. Kapacity kurzu byly naplněny, od pedagogů získal NFA pozitivní zpětnou vazbu. Kurzy „Film a literatura“ „Jak učit filmovou praxi I. a II.“ a „Filmová analýza“ proběhly v dubnu 2016.

Každé druhé úterý ve školním roce probíhal v archivním kině Ponrepo přednáškový cyklus „*Jak vidět film?*“ spolupořádaný neziskovou organizací Free Cinema Pofiv, o.p.s. Kapitoly z dějin filmu a filmovou analýzu přednášeli filmoví profesionálové, historici a dramaturgové.

Webový portál filmvychova.cz slouží k usnadnění komunikace v oboru a snadnému zprostředkování důležitých informací. Pravidelně zde vycházejí články informující o aktuálním dění a rozhovory s odborníky v oblasti filmové výchovy, postupná kultivace oborového zázemí a oborového dialogu je tak zaručena. Portál nabízí přehled institucí, které se věnují činnosti v oblasti filmové/audiovizuální výchovy v České republice, katalog filmů pro děti a mládež z nabídky tuzemských filmových distributorů, či archiv dokumentů k vybraným seminářům a kolokviím filmové/audiovizuální výchovy. Na portálu je dostupný slovník pojmů či pracovní listy k tematickým okruhům a celovečerním filmům. Na základě manuálu ke zpracovávání metodických materiálů vzniklo šest metodických materiálů, které začínajícím i zkušeným pedagogům nabízejí možnost metodické podpory. Metodický materiál poskytuje hutné informační zázemí, nosné kontexty díla i návrhy na aktivity se studenty (pracovní list). Vznikly čtyři metodické materiály k českým celovečerním filmům ze sbírek NFA (*Starci na chmelu*, *Krakatit*, *Staré pověsti české*, *Ikarie XB 1*) a dva k tematickým cyklům filmů (Film a literatura, Druhá světová válka v českém filmu). NFA metodické materiály postupně šíří mezi pedagogy, pracovníky v oblasti filmové výchovy, zájemce o realizaci filmové výchovy či pracovníky kulturních zařízení a kin. Dne 29. listopadu 2016 proběhl v archivním kině Ponrepo pilotní seminář pro pedagogy, na kterém byl představen metodický materiál NFA k filmu *Starci na chmelu*.

Ve dnech 2. a 3. 4. 2016 se v archivním kině Ponrepo uskutečnily **Sbírkové dny *Europeany 1914 – 1918*** zaměřené na digitalizaci různorodých předmětů z doby Velké války. Akci připravili a organizačně zaštitili pracovníci NFA a Národního muzea. Během dvou dnů bylo digitalizováno více než 1 500 různorodých předmětů (fotografie, korespondence, vyznamenání, zbraně) od 76 osob, s nimiž byly natočeny rozhovory mapující příběhy, které se k jednotlivým předmětům pojí. Digitalizáty jsou dostupné na

portále eSbírky Národního muzea. Součástí doprovodného programu pro děti i dospělé byly tematické filmové projekce. Identicky koncipovaná jednodenní akce se následně uskutečnila i 16. dubna 2016 v Brně v kině Art.

Ve dnech 7. – 8. dubna 2016 proběhl v archivním kině Ponrepo mezinárodní odborný workshop *Audiovizuální data: od akvizice po metadata*, kterého se zúčastnili odborníci z České republiky, Slovenska, Maďarska, Polska, Norska, Německa a Finska. Workshop organizoval NFA ve spolupráci s MK ČR a Národním muzeem za podpory Visegrádského fondu. V průběhu prvního dne byly prodiskutovány příspěvky k tématu analogového zaznamenávání dat a archivování dat analogových i digitálních. Závěrečný den byl věnován problematice digitalizace a datům obecně. Workshop ukázal potřebu pokračovat v kvalifikované mezinárodní debatě, do níž je třeba kromě paměťových institucí více zapojit akademickou sféru a otázky výzkumu v oblasti audiovizuálních dat.

V srpnu 2016 se stala součástí sbírek NFA 8 mm kopie českého filmu režiséra Karla Lamače *Dcery Eviny* (1928). V české verzi a na 35 mm kopii se snímek nedochoval. Ve Velké Británii ji ve sběratelských kruzích objevila, zakoupila a následně NFA věnovala paní Markéta Uhlířová, respektovaná kurátorka a znalkyně dějin odívání. Paní Markétě Uhlířové tak náleží veliké poděkování za to, že NFA nyní disponuje touto verzí, která navíc dokládá i zahraniční distribuci tohoto titulu.

Dne 15. října 2016 proběhl za velkého zájmu veřejnosti v archivním kině Ponrepo *Den rodinných filmů*. Odborní pracovníci NFA posuzovali fyzický stav filmů, které přinesli návštěvníci, a seznamovali návštěvníky se základními pravidly uchovávání a péče o amatérské filmy. Některé filmy byly na místě promítány. Akce se uskutečnila v rámci iniciativy Home Movie Day 2016, která vyzývá veřejnost k péči a záchraně rodinných filmů. O jejich shromažďování a záchranu NFA systematicky usiluje od roku 2000, neboť tyto filmy představují významné zdroje poznání minulosti – nejen soukromé, ale i té sdílené. V případě historicky cenných filmů NFA nabízí archivaci filmového materiálu v klimatizovaných depozitářích, přičemž pro majitele zajistí (na náklady NFA) kvalitní přepis originálního záznamu na moderní nosič (zejm. DVD).

V roce 2016 byly pro sbírku zvukových dokumentů (Oral History) natočeny rozhovory s 25 narátory (Jaromír Kallista, Elmar Kloss, Jan Bernard, Linda Arbanová, Marcela Polochová, Jiří Hruška, Milan Líčka, Marcel Římák, Ladislav Loučka, Dagmar Loučková, Danuše Adamcová, Jan Joukal, Petr Markov, Jan Fleischer, Moris Issa, Vladimír Drha, Rudolf Růžička, Angelika Hanauerová, Karel Steigerwald, Daniela Fischerová,

Jaroslava Jiskrová, Edgar Dutka, Jiří Just, Vladimír Kavčiak, Katarína Vaculíková-Slobodová).

VI. 1. Grantové projekty s účastí NFA

FORWARD⁵

- registrační číslo projektu: CIP 325135
- projekt byl zahájen 1. 7. 2013 jako tříletý projekt programu Information and Communications Technologies (ICT) Policy Support Programme
- koordinátorem projektu je Cinémathèque Royale de Belgique z Bruselu, na projektu se podílí 13 partnerů, kromě evropských filmových archivů a evropské asociace ACE sdružující filmové archivy (Association des Cinémathèques Européennes) jsou to rovněž CINECA (Consorzio Interuniversitario Cineca) a Focal International Ltd.
- hlavním cílem projektu je navrhnout a vytvořit komplexní evropský systém pro určování autorskoprávního statutu audiovizuálních děl (včetně děl sirotčích) sloučením národních informačních zdrojů v této oblasti napříč EU
- v roce 2015 NFA provedl úpravy databáze Starbase tak, aby poskytovala plné zázemí potřebám uchovávání všech relevantních informací pro projekt FORWARD; odeslán úspěšný export dat z databáze Starbase do celoprojektové databáze
- provedeny rešerše základních zdrojů pro výzkum dat, analýza stavu připravované novely autorského zákona
- dne 5. 5. 2016 se v archívním kině Ponrepo uskutečnil národní seminář s názvem **FORWARD Osiřelá díla a novelizace autorského zákona**, na němž byly předneseny příspěvky čtyř odborníků na problematiku osiřelých děl z paměťových institucí a legislativní oblasti
- implementace projektu byla prodloužena do konce ledna 2017, na sklonku roku 2016 proběhla příprava evaluace a závěrečné obsahové a ekonomické zprávy

Laterna magika. Historie a současnost, dokumentace, uchování a zpřístupnění

- identifikační kód projektu: DG16P02H005
- projekt řešený v rámci Programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity (NAKI II)
- období řešení: 1. března 2016 – 31. prosince 2019
- hlavním řešitelem projektu je Národní filmový archiv ve spolupráci s Filozofickou fakultou Univerzity Karlovy v Praze, sdružením CESNET⁶ a Českým vysokým učením technickým v Praze; mediální partnerem projektu je Národní divadlo

⁵ FORWARD = Framework for a EU-wide Audiovisual Orphan Works Registry.

⁶ CESNET je sdružení vysokých škol a Akademie věd České republiky, které provozuje a rozvíjí národní e-infrastrukturu pro vědu, výzkum a vzdělávání zahrnující počítačovou síť, výpočetní gridy, datová úložiště, prostředí pro spolupráci a nabízející širokou škálu služeb. Důležitou složkou činnosti sdružení je výzkum a vývoj v relevantních oblastech, jehož výsledky jsou uplatňovány při rozvoji e-infrastruktury. Tyto aktivity probíhají zejména formou projektů.

- k hlavním úkolům projektu náleží shromáždění dokumentů ze soukromých a veřejných sbírek i rozsáhlé rozhovory s pamětníky, nedílnou součástí tvoří práce s filmovým materiálem, předaným do NFA v roce 2010 – záchrana, popis a digitalizace vybraných částí; historická a filmová oblast výzkumu je doplněna o tvorbu nových multimediálních dat – experimentální snímání a animaci pohybu tanečníků či 3D vizualizaci scény představení *Laterny magiky*
- Cíle projektu:
 - zveřejnění a interpretace díla *Laterny magiky* jako multimediálního audiovizuálního díla ve spolupráci se současnými umělci prostřednictvím výstav, které se uskuteční na jaře roku 2019 v Brně a na podzim téhož roku v Praze
 - archiválie, rozhovory, multimedia a filmy budou propojeny a přístupny odborné i široké veřejnosti na jednom místě
 - studie ve specializovaných periodikách a prezentace na zahraničních konferencích
- v průběhu prvního roku projektu byl podniknut rozsáhlý výzkum a sběr archiválií dokumentujících historii *Laterny magiky* včetně natáčení audio a video rozhovorů s pamětníky a studijních cest do USA a Velké Británie; zahájeny práce na snímání a popisu tanečního pohybu; příprava online a tištěných informačních materiálů

Projekt Knihovny Národního filmového archivu na ochranu ohrožených dokumentů a jejich zpřístupnění na nových nosičích XI.

- podprogram VISK 7 – *Národní program mikrofilmování a digitálního zpřístupňování dokumentů ohrožených degradací kyselého papíru - Kramerius* v rámci „Programu Ministerstva kultury ČR Veřejné informační služby knihoven“
- řešitel projektu: Mgr. Pavla Janásková
- dotace 621 000 Kč
- příjemcem dotace byl NFA s 30% finanční spoluúčastí
- hlavním cílem projektu bylo zajistit záchranu dalších titulů českých filmových periodik, navázat na mikrofilmování a digitalizaci provedené v uplynulém desetiletí a rozšířit Digitální knihovnu Národního filmového archivu o další tituly z oboru filmu
- konkrétně byly reformátovány (mikrosnímkování, digitalizace, metadata, OCR) tyto tituly o rozsahu 27 183 stran (z toho 5 546 stran na úroveň analytickou): *Interpressfilm*, *Film a doba + přílohy* (analyticky s věcným popisem), *Informační zprávy*. A dále u titulů filmových periodik digitalizovaných v letech 2000-2005 o rozsahu 96 761 stran bylo zpětně doděláno OCR s metadaty.
- výsledky jsou dostupné v Digitální knihovně NFA: library.nfa.cz
- více: <http://visk.nkp.cz/visk-7>

Elektronické informační zdroje pro humanitní a společenské vědy (2013–2017, MSM/LR)

- registrační číslo projektu: LR1307
- projekt v rámci programu LR – Informace – základ výzkumu (2013–2017); poskytovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
- příjemcem projektu byla Masarykova univerzita v Brně
- NFA jako člen konsorcia s finanční spoluúčastí
- koordinátor za NFA: Mgr. Pavla Janásková
- projekt je zaměřen na zajištění celostátních licencí a národních multilicencí elektronických informačních zdrojů z oborů anglofonních literatur, klasických studií, umělecko-historických oborů, filmové vědy a práva
- v NFA a uživatelům knihovny prostřednictvím vzdáleného přístupu byly zpřístupněny tyto EIZ⁷:
 - **Film Indexes Online**⁸
 - *Film Index International*
 - *FIAF International Index to Film Periodicals Plus*
 - *American Film Institut Catalog*
 - **EBSCO Film and Television Literature Index with Full Text**
- financování formou grantu je zajištěno do konce roku 2018
- projekt navazoval na úspěšné grantové projekty 1N04122 (realizováno 2004–2008, 2009) a VZ09013 (realizováno 2010–2011, 2012)
- web projektu:
http://www.phil.muni.cz/wkaa/home/veda/eliza/view?set_language=cs

Národní knihovna ČR – rozvoj informační infrastruktury VaVal pro humanitní obory (2013–2017, MSM/LR)

- registrační číslo projektu: LR1308
- projekt v rámci programu LR – Informace – základ výzkumu (2013–2017); poskytovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
- příjemcem projektu byla Národní knihovna ČR v Praze
- NFA jako člen konsorcia s finanční spoluúčastí
- koordinátor za NFA: Mgr. Pavla Janásková
- cílem projektu bylo zajistit kontinuální pokračování multilicenčního přístupu do plnotextových multioborových databází fy EBSCO
- v NFA a uživatelům knihovny prostřednictvím vzdáleného přístupu byl zpřístupněn tento EIZ:
 - **EBSCO Academic Search Complete**
- financování formou grantu je zajištěno do konce roku 2017

⁷ Elektronický informační zdroj

⁸ Od jara 2016 pod novým názvem Screen Studies Collection

- projekt navazoval na úspěšné grantové projekty řešené v programech MŠMT ČR Informační zdroje pro výzkum a vývoj - LI (2000-2003), Informační infrastruktura výzkumu - 1N (2004-2008) a Informační zdroje pro výzkum - INFOZ (2010-2011), projekt VZ09006 (realizováno 2010-2011, 2012)
- více o projektu: <http://www.isvav.cz/projectDetail.do?rowId=LR1308>
- web projektu: <http://www.izevo.cz/>

Multilicenční zpřístupnění českých elektronických informačních zdrojů v roce 2016/17

- podprogram VISK 8/A v rámci „Programu Ministerstva kultury ČR Veřejné informační služby knihoven“
- podprogram je zaměřen na multilicenční zpřístupnění mediálních databází
- NFA jako člen konsorcia s finanční spoluúčastí
- koordinátor za NFA: Mgr. Pavla Janásková
- ve Knihovně NFA je na období 1. 4. 2016 – 31. 3. 2017 zajištěn přístup do EIZ:
 - **Anopress.cz** - unikátní databáze monitoringu médií s archivem od roku 1996
 - **LibraryPressDisplay (Pressreader)** - webový portál speciálně určený pro knihovny a vzdělávací instituce
- více: <http://visk.nkp.cz/visk-8-a>

VI. 2. Ediční činnost NFA

- Skupa, Lukáš: **Vadí – nevadí. Česká filmová cenzura v 60. letech.** Praha: Národní filmový archiv 2016, 263 s., ISBN 978-80-7004-172-7. Kniha se na příkladu Filmového studia Barrandov zabývá cenzurou v Československu v letech 1962 až 1970. Na základě rozsáhlého archivního výzkumu rekonstruuje základy filmového cenzurního systému a odhaluje vztahy mezi představiteli Československého filmu, Filmového studia Barrandov a cenzurních institucí jako Hlavní správa tiskového dohledu nebo Ideologické oddělení ÚV KSČ.
- Svatoňová, Kateřina: **Mezi-obrazy: Mediální praktiky kameramana Jaroslava Kučery.** Praha: Národní filmový archiv, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze a MasterFilm 2016, 367 s., ISBN: 978-80-7004-174-1. Kniha je kritickým zpracováním zcela neznámé pozůstalosti jednoho z předních českých kameramanů, Jaroslava Kučery. Publikace se pokouší jednak o teoretické uchopení práce kameramana a jeho základních mediálních praktik v jejich obecnosti, jednak o postižení specifických postupů Jaroslava Kučery.
- Szczepanik, Petr: **Továrna Barrandov. Svět filmařů a politická moc, 1945–1970.** Praha: Národní filmový archiv 2016, 419 s., ISBN 978-80-7004-177-2. Barrandovské filmové studio reprezentovalo do počátku devadesátých let dvacátého století pomyslné centrum české kinematografie. Kniha, která představuje první pokus o historii tohoto centra, přináší analýzu organizace práce,

vnitřního sociálního života, a konfliktů s politickou mocí v uvedeném časovém úseku.

- *Czech Films 2015*. Praha: Národní filmový archiv 2016, 84 s., ISBN 978-80-7004-171-0.
- *CZECH FILM - Spring 2016*. Praha: Národní archiv 2016, 48 s.
- *CZECH FILM - Summer 2016*. Praha: Národní archiv 2016, 40 s.
- *CZECH FILM - Fall 2016*. Praha: Národní archiv 2016, 48 s.
- *Revue Filmového přehledu*. ISSN 2464-6229. Internetový časopis přinášející denně informace o české kinematografii. <http://nfa.cz/cz/fp/revue/>
- *Illuminace*, časopis pro teorii, historii a estetiku filmu (vychází od roku 1989, od roku 1993 čtvrtletně). ISSN 0862-397X.⁹
 - č. 1/2016: 198 s.
 - č. 2/2016: Amatérský film v zemích východního bloku. 150 s.
 - č. 3/2016: 190 s.
 - č. 4/2016: Současné české seriály (v tisku)
- *Ponrepo* – programové brožury archivního kina NFA: 5 dvoměsíčních čísel, 10 měsíčních čísel, 4 specializované informační brožury (Peter Kubelka, Chantal Akerman, Jacques Rivette, Petr Král)
- *Batalion*. DVD. Národní filmový archiv, 2016.
- *Tonka Šibenice*. DVD. Národní filmový archiv a Filmexport home video, s.r.o., 2016.
- *Tři oříšky pro Popelku*. DVD. Národní filmový archiv a Bohemia Motion Pictures, a.s., 2016.

VI. 3. Publikační a konferenční aktivity pracovníků NFA

NFA pokračoval v osvětové práci v oblasti digitalizace a restaurování filmů. Vzhledem k tomu, že pokračovala mediální debata na toto téma, odborní pracovníci NFA (nejčastěji Michal Bregant, Tereza Frodlová, Jeanne Pommeau a Matěj Strnad) iniciovali řadu setkání nebo se jich zúčastnili s referáty a diskusními příspěvky. Na seminář *Archivní film dnes* pořádaný v roce 2015 navázal další seminář pro pracovníky paměťových institucí a filmové profesionály věnovaný digitálnímu restaurování filmů (15. 4. 2016 v kině Atlas) za účasti odborníků z NFA a řady dalších pracovišť.

Pracovníci NFA se podíleli na dvou kulatých stolech iniciovaných ministerstvem kultury na téma digitální restaurování, společně uspořádali setkání s techniky České televize

⁹ *Illuminace* je jediný domácí recenzovaný časopis pro vědeckou reflexi kinematografie, již nahlíží z hledisek teoretických, historických i estetických. Klade důraz na původní výzkum a interdisciplinární přístupy a v posledních letech se ve vyšší míře orientuje na mezinárodní autorskou i čtenářskou obec. Zpravidla monotematický blok textů v každém čísle doplňují studie mimo hlavní téma, rozhovory, recenze odborné literatury, edice archivních materiálů, prezentace archivních fondů a sbírek NFA a probíhajících výzkumných projektů.

na téma restaurování/remasterování filmu *Adéla ještě nevečeřela*, specializovanou debatu na téma restaurování zvuku ve filmu *Staré pověsti české* (s pracovníky studia Soundsquare). Dne 22. 12. 2016 proběhla na ministerstvu kultury schůzka s ředitelkou Státního fondu kinematografie k digitálnímu restaurování za účasti pracovníků z Filmové a televizní fakulty Akademie múzických umění v Praze a studia UPP.

Marie Barešová:

- *Virtual Assistent for Access to Historical Audiovisual Data*. Příspěvek na konferenci Power and Democracy. The Many Voices of Oral History. Indie, Bangalore, 27. 6. - 1. 7. 2016

Michal Bregant:

- „*Ten, bez něhož by to nebylo*“ (nekrolog režiséra Ladislava Helgeho). dok.revue, 25. 2. 2016, [online; cit. 2016-02-22]. Dostupné z: <http://www.dokrevue.cz/blog/ten-bez-nehoz-by-to-nebylo>

Briana Čechová:

- *Aféra Langlois*. Film a doba 62, 2016, č. 2, s. 14-17. ISSN 0015-1068.
- *Proč chránit umění*. Film a doba 62, 2016, č. 3, s. 62-63. ISSN 0015-1068.
- *Pavel Juráček a jeho filmy o paměti*. Dějiny a současnost 38, 2016, č. 7, s. 35-37. ISSN 0418-5129.
- *Ruská avantgarda*. Katalog 20. MFDF v Jihlavě 2016, s. 332-343. ISBN 978-80-87150-26-9.
- *Andrej Rublev. Ivan Hrozný*. XXIII. ročník Semináře ruských filmů v Hodoníně 2016. Umění v ne(svobodě), s. 2 a s. 5.
- *Rohmerova dědička*, Film a doba 62, 2016, č. 4, s. 82. ISSN 0015-1068.

Lucie Česálková:

- *Amatérský film v zemích východního bloku (úvod k tématu)*. Illuminace 28, 2016, č. 2, s. 5-7. ISSN 0862-397X. (ve spolupráci s Mgr. Jiřím Horníčkem)
- *Krátký webový dokument je svébytný umělecký druh*. Rozhovor s Charliem Phillipsem. Illuminace 28, 2016, č. 3, s. 129-132. ISSN 0862-397X.

Věroslav Hába:

- *Šťastný návrat ztracené manekýnky. Případ identifikace pohřešovaného filmu*. Illuminace 28, 2016, č. 2, s. 121-125. ISSN 0862-397X.
- *Studio Ealing*. Katalog 42. Letní filmové školy v Uherském Hradišti, s. 55 - 65, 210.

Tomáš Hála:

- *Filmy Církve československé husitské jako akvizice sbírky neprofesionální kinematografie v NFA*. *Iluminace* 28, 2016, č. 3, s. 153–156. ISSN 0862-397X.
- *Křižník Potěmkin a sovětský film v československých kinech do roku 1930*. Příspěvek na konferenci Český kinematograf. Praha, Národní technické muzeum, 20. 10. 2016.
- *Sovětský film a Československo 1918 – 1939*. Příspěvek na konferenci Filmová propaganda. Ústav pro studium totalitních režimů v Praze, 6. 12. 2016.

Petr Hasan:

- *Dotazníková akce k archivním pomůckám zhotoveným podle nových Základních pravidel pro pořádání archiválií*. *Archivní časopis* 66, 2016, č. 2, s. 164–167. ISSN 0004-0398
- *Filmová rada (1948) 1949–1955*. *Iluminace* 28, 2016, č. 1, s. 166–169. ISSN 0862-397X
- *Římskokatolická církev a kinematografie v českých zemích 1920–1930*. Příspěvek na konferenci Český kinematograf. Praha, Národní technické muzeum, 20. 10. 2016.

Jiří Horníček:

- *Amatérský film v zemích východního bloku (úvod k tématu)*. *Iluminace* 28, 2016, č. 2, s. 5-7. ISSN 0862-397X. (ve spolupráci s Lucíí Česálkovou)
- *Od filmové suroviny k technologii výroby rodinných filmů. Vznik rodinných filmů ve 20. letech se zaměřením na formát 9,5 mm firmy Pathé*. Příspěvek na konferenci Český kinematograf. Praha, Národní technické muzeum, 20. 10. 2016.
- *Home Movie Day. Prague - 15th October 2016*. Příspěvek na konferenci archivní asociace Inedits: Amateur Films/Memory of Europe. Francie, Beauvais – Archipop, 8.-10. 12. 2016.

Pavla Janásková:

- *NFA a oborová článková bibliografie filmu*. Příspěvek na Seminárii oborových bibliografií v rámci Týdne s Českou literární bibliografií v Ústavu pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. Praha, 19. 10. 2016.
- *Český filmový průmysl sám sobě na stránkách dobových periodik první třetiny 20. století na library.nfa.cz ve 21. století*. Příspěvek na konferenci Český kinematograf. Praha, Národní technické muzeum, 20. 10. 2016.

Ivan Klimeš:

- *Kinematografie a stát v českých zemích 1895-1945*. Praha: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy 2016, 576 s., ISBN 978-80-7308-641-1
- *Literatura a film v jiném nasvícení*. Příspěvek na konferenci Český kinematograf. Praha, Národní technické muzeum, 20. 10. 2016

Jiří Kutil:

- *Filmový technický sbor 1946–1965*. Illuminace 28, 2016, č. 4. ISSN 0862-397X. (v tisku)

Jaroslav Lopour:

- *Filmy soukromých výroben ve státní kinematografii. Zestátnění a jeho vliv na kontinuitu české filmové tvorby*. Illuminace 28, 2016, č. 3, s. 49–70. ISSN 0862-397X.
- *Kachyňův Jasný – Jasného Kachyňa. Malá exkurze do společné tvorby dvou režisérů*. Film a doba 62, 2016, č. 4, s. 14-17. ISSN 0015-1068.

Luboš Marek:

- *Dafa-film (1928) 1930–1954*. Illuminace 28, 2016, č. 3, s. 150–152. ISSN 0862-397X.
- *Dozor nad filmovými projekcemi aneb četníci, policisté a úředníci v kinosálech (1918–1930)*. Příspěvek na konferenci Český kinematograf. Praha, Národní technické muzeum, 20. 10. 2016.

Michaela Mertová:

- *Agitky v českém animovaném filmu ve 40. a 50. letech 20. století*. Příspěvek na konferenci Filmová propaganda. Ústav pro studium totalitních režimů v Praze, 6. 12. 2016.

Novotná, Ludmila:

- *Knihovna Národního filmového archivu*. Zpravodaj obce Hradištko, 2016, jaro (1. 4. 2016), s. 23.

Jiří Novotný:

- *Konrad Henlein, Sudetendeutsche Partei a film*. Příspěvek na konferenci Filmová propaganda. Ústav pro studium totalitních režimů v Praze, 6. 12. 2016.

Alena Prokopová:

- *Un regista nel labirinto dei paradossi, Biofilmografia di Petr Zelenka*. Katalog Bergamo Film Meeting (5. - 13. 3. 2016).

Jonáš Svatoš:

- *Filmová digitalizace v Národním filmovém archivu. Zkušenosti, koncepce a budoucnost*. Příspěvek na konferenci DIGI 2016. Praha, 24.–25. 11. 2016.

Petr Szczepanik:

- *Továrna Barrandov. Svět filmařů a politická moc, 1945 – 1970*. Praha: NFA 2016, 418 s., ISBN: 978-80-7004-177-2

Alena Šlingerová:

- *Osudy dobrého vojáka Švejka ve filmech Karla Steklého*. Dějiny a současnost 38, 2016, č. 9, s. 30–32. ISSN: 0418-5129.
- *Výběrová nabídka perspektiv (20. mezinárodní festival dokumentárních filmů Jihlava)*. Illuminace 28, 2016, č. 3, s. 170–172. ISSN: 0862-397X.
- *Čím vším jsou dějiny filmu*. Soudobé dějiny 23, 2016, č. 1–2, s. 217–219. ISSN: 1210-7050.
- *Strategie zobrazování soukromého prostoru v poválečném hraném filmu*. Příspěvek na konferenci Filmová propaganda. Ústav pro studium totalitních režimů v Praze, 6. 12. 2016.

Martin Šrajer:

- *Od barikád k lidově-demokratické kinematografii. Poválečné směřování československého filmu na příkladu stříhového dokumentu Cesta k barikádám*. Dějiny a současnost, 2016, č. 3, s. 34–37. ISSN 0418-5129.

Marcela Týfová:

- *Mezinárodní den archivů a odborný seminář pod taktovkou oddělení písemných archiválií NFA*. Ročenka České archivní společnosti, 2016, s. 153–155. ISBN 978-80-904688-9-4.
- *Baalfilm (1934–1955)*. Illuminace 28, 2016, č. 2, s. 117–120. ISSN 0862-397X.
- *Věra Adina Šefraná, Přehled vybraných filmových korporací v českých zemích 1945–1970*. Praha: Národní archiv 2015, 198 s., ISBN 978-80-7469-046-4. Archivní časopis 66, 2016, č. 4, s. 99–101. ISSN 0004-0398. (recenze)

Eva Urbanová:

- *OSTROV DÉMONŮ. Identifikace celovečerního filmu z roku 1933*. Illuminace 28, 2016, č. 1, s. 170–173. ISSN 0862-397X.

Jan Valter:

- *The Filmový Přehled (Film Review)*. Příspěvek na semináři Audiovisual Data: From Acquisition to Metadata. Praha, Kino Ponrepo, 7. – 8. 4. 2016.

VI.4 Pedagogické aktivity pracovníků NFA:

Briana Čechová:

- *Filmová analýza*. Jednorázová přednáška v archivním kině Ponrepo v rámci Kurzu audiovizuální výchovy, 16. 4. 2016.
- *Národní filmový archiv – historie, poslání a aktivity paměťové instituce*. Jednorázová přednáška na Vysoké škole ekonomické v Praze, 6. 5. 2016.
- *New Wave: Glorious Years of Czechoslovak Cinema*. Jednorázová přednáška ve Svenska Filminstitutet ve Stockholmu, 22. 9. 2016.
- *Případ pro začínajícího karta*. Jednorázová přednáška v archivním kině Ponrepo pro studenty katedry historie Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, 5. 12. 2016.

Lucie Česálková:

- *České zdravotnické filmy 50. let.* Jednorázová přednáška na Febiofestu v Bratislavě, kino Lumière, 22. 3. 2016.
- *České krátké filmy 50. let.* Jednorázová přednáška u příležitosti uvedení 4-DVD v brněnském kině Scala, 11. 4. 2016.
- *Město v českém populárně-vědeckém filmu. Best-of českého populárně vědeckého filmu.* Jednorázové přednášky na festivalu Academia Film v Olomouci, 19.–24.4. 2016
- *Tradition of Czech Popular-Scientific Film.* Jednorázová přednáška na filmovém festivalu v Krakově, 29. 5. 2016.
- *Občerstvení mimo plán / Filmová protialkoholní osvěta v 50. letech.* Příspěvek na Sympozionu u příležitosti Dne studentstva. Praha, Gymnázium Jana Keplera, 18. 11. 2016.
- *Dějiny českého populárně-vědeckého filmu.* Jednorázová přednáška pro studenty Univerzity Palackého v Olomouci, 21. 11. 2016.

Tereza Frodlová:

- *Digitální restaurování českého filmového dědictví.* Jednorázová přednáška na semináři o digitálním restaurování pro pracovníky paměťových institucí a filmové profesionály. Praha, kino Atlas, 15. 4. 2016.
- *How Deep is Your Love? Concepts and Dilemmas when restoring almost 100-year-old movies.* Jednorázová přednáška na workshopu ARRI Archive Workshop. Německo, Mnichov, 8. 6. 2016.
- *Digitální restaurování českého filmového dědictví.* Jednorázová přednáška v Bio Central v Hradci Králové, 22. 9. 2016
- *Digitální restaurování filmu Bílá nemoc.* Jednorázová přednáška v Minikině v Ostravě, 18. 10. 2016.
- *Digitální restaurování filmu Bílá nemoc.* Jednorázová přednáška v Kině Vltava v Kralupech nad Vltavou, 21. 10. 2016.
- *Digitální restaurování českého filmového dědictví.* Jednorázová přednáška v Bio Central v Hradci Králové, 4. 11. 2016.

Věroslav Hába:

- *Zlatá éra britského filmu.* Jednorázová přednáška v rámci 42. Letní filmové školy v Uherském Hradišti 2016.
- *Nový Hollywood.* Jednorázová přednáška v archivním kině Ponrepo v rámci vzdělávacího cyklu „Jak vidět film“.

Tomáš Hála:

- *Český film 1970 – 1990. Mezinárodní koprodukce.* Jednorázová přednáška na Katedře filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze
- *Sovětská kinematografie 70. a 80. let a její přestavba.* Jednorázová přednáška na Katedře filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze

- *Sovětský film 60. Let.* Jednorázová přednáška v Centru audiovizuálních studií na Filmové a televizní fakultě Akademie múzických umění v Praze

Pavla Janásková:

- *Informační zdroje z oboru filmu* (informační lekce pro studenty 1. ročníku Katedry filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, 31. 10. 2016)

Michaela Mertová:

- *Dějiny animovaného filmu.* Jednorázová přednáška v rámci výuky dějin oboru v Ateliéru animované a interaktivní tvorby, Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara Západočeské univerzity v Plzni
- *Meziváleční migranti v československém animovaném filmu.* Jednorázová přednáška v rámci MFF Anifilm 2016, Třeboň, 3.- 8. 5. 2016.

Alena Šlengerová:

- *Dějiny maďarského, rumunského a bulharského filmu po roce 1970 v kontextu politického vývoje a národních tradic.* Jednorázová přednáška v rámci kurzu Dějiny světového filmu C, Katedra filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, 13. 10. 2016

VI. 5. NFA a šíření filmové kultury v tuzemsku

V roce 2016 proběhlo v archivním kině Ponrepo 514 veřejných projekcí, které navštívilo 17 838 diváků (v roce 2015: 463 projekce a 16 190 diváků). V rámci dlouhodobého programu v roce 2016 připravili dramaturgové kina mj. retrospektivy Rossellini a neorealismus, Andrzej Wajda, Jacques Rivette, Jan Němec, Luchino Visconti, Kendži Mizoguchi.

Archivní kino Ponrepo se podílelo i na řadě jednorázových akcí:

- **Peter Kubelka v Praze** - masterclass a projekce s avantgardním filmařem a žijící legendou světové kinematografie;
- **Noci a dny s Chantal Akerman** ve spolupráci s Délégation Wallonie-Bruxelles a Francouzským institutem v Praze - hold belgické filmařce, jediné ženě, jejíž film *Jeanne Dielman* byl zařazen do prestižní ankety nejlepších filmů magazínu Sight and Sound;
- **Cinefest (jaro 2016)** – dlouhodobá spolupráce s hamburskou archivní společností Cinegraph zaměřená na společné dědictví české a německé kinematografie;
- **Muzejní noc (11. 6. 2016)** – archivní kino Ponrepo se opět připojilo k desítkám pražských muzejních a paměťových institucí a nabídlo program pro rodiny s dětmi zaměřený na detailnější seznámení s filmovým materiálem a jeho specifiky s názvem „Poznej a opanuj filmovou surovinu“;

- **Němé filmy s živou hudbou** - premiéry původních hudebních doprovodů Jana Rybáře a Topos Kolektiv v rámci projektu Hudba v souvislostech, pražské premiérové uvedení původní hudby Jana Buriana ml. k filmu *Takový je život a stabilní cyklus Film před sto lety*;
- **Semaine de la Critique IFF Cannes (17. – 24. 9. 2016)** - v pořadí již pátá oficiální repríza krátkometrážní soutěžní sekce, zatím s nejrozsáhlejším programem za dobu spolupráce;
- **Betlémská kulturní noc (20. 9. 2016)** – jako každým rokem i letos akce proběhla ve spolupráci s Galerií Jaroslava Fragnera a dalšími institucemi sídlícími okolo Betlémského náměstí v Praze 1;
- **Rozvíjení projekcí experimentálních filmů** – projekce titulů, které se často nedostanou do běžné tuzemské distribuce. V roce 2016 uvedení vítězného experimentálního filmu z Mezinárodního filmového festivalu dokumentárních filmů v Jihlavě *De Potentia Dei* Ondřeje Vavřečky, dále snímku *Letters to a Father* Črta Brajnika, uvedení filmového záznamu představení Evy Kořátkové *Justiční vražda Jakuba Mohra* a spolupráce na projekcích se spolkem Lapodoble zaměřených na osobnosti zahraničních filmařů – Richard Tuohy, Dianna Berrie, Emmanuel Lefrant, Mellisa Dullius a Gustavo Jahn;
- **Předávání Ceny Andreje Stankoviče** – sdružení uměleckých kritiků Samozvanci udělilo v roce 2016 hlavní cenu dokumentárním snímkům *Všichni mají pravdu?* režisérky Heleny Všetěčkové a *Česká cesta* režiséra Martina Kohouta.

V roce 2016 NFA poskytl ze svých sbírek řadu filmů tuzemským univerzitám, školám a státním institucím - Filmová a televizní fakulta Akademie múzických umění v Praze, Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze, Univerzita Karlova, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Národní technické muzeum, Muzeum hlavního města Prahy, Technické muzeum v Brně a další.

NFA rovněž poskytl ze svých sbírek řadu filmů pro domácí filmové přehlídky a festivaly s nimiž dlouhodobě spolupracuje – Mezinárodní filmový festival v Karlových Varech, 70mm Film Fest Krnov, Letní filmová škola v Uherském Hradišti, Mezinárodní festival dokumentárních filmů Jihlava, Mezinárodní festival filmů pro děti a mládež Zlín, Finále Plzeň, Kino na hranici v Českém Těšíně, Academia Film Olomouc, Přehlídka animovaného filmu (PAF) Olomouc a další.

VI. 6. NFA a šíření filmové kultury v zahraničí

NFA aktivně propaguje českou kinematografii v zahraničí různými cestami. Tradičně je to pořádáním projekcí, případně celých přehlídek; agenda „film promotion“ spadá pod České filmové centrum (ČFC), které je součástí NFA. ČFC se zaměřuje primárně na prezentaci a propagaci nově vytvořených českých snímků. Zároveň však společně s obchodním oddělením NFA nabízí festivalům i starší snímky, které dostávají prostor na většině mezinárodních festivalů.

V roce 2016 byly uvedeny projekce českých filmů v řadě světových metropolí - New York, London, Haag, Madrid, Moskva, Strassbourg a v mnoha dalších.

Dramaturgicky se NFA podílel na projektech Svenska Filminstitutet ve Stockholmu, (Česká nová vlna), MFF v Cannes (uvedení digitálně restaurovaného filmu *Ikarie XB 1*), konference Inédits v Beauvais, přehlídka němých filmů ve Varšavě, přehlídka české nové vlny v Polsku, MFF Terst, Il Cinema Ritrovato Bologna, MF Etiuda & Anima v Krakově, Marienbad Film Festival, La Rochelle a dalších. NFA rovněž spolupracuje s členskými archivy FIAF. Ve spolupráci s těmito institucemi uspořádal NFA projekce českých filmů ve Stockholmu, Londýně, Berlíně, Bukurešti, Moskvě, Barceloně a v dalších městech.

V roce 2016 uvedl NFA více než 150 filmů české provenience ve více než 20 zemích po celém světě.

VI. 7. Spolupráce s tiskem, rozhlasem a televizními společnostmi

NFA participuje poskytováním různých filmových i nefilmových materiálů na výrobě cyklů a pořadů pro Českou televizi a další tuzemské stanice. Odborní pracovníci NFA vystoupili jako hosté v pořadech věnovaných kinematografii v televizních i rozhlasových stanicích.

VI. 8. Účast NFA na výstavách

V roce 2016 NFA spolupracoval na následujících výstavách:

- *Dědeček automobil*. Škoda Auto Muzeum v Mladé Boleslavi, 25. 1. – 10. 4. 2016
- *Cesta do pohádky*. Město Dubí, 25. 2. – 4. 3. 2016
- *Karel Pokorný – Karel IV*. Horácká galerie v Novém městě na Moravě, 5. 4. – 30. 10. 2016

- *Pražské biografy / Pomíjivé kouzlo potemnělých sálů.* Muzeum hlavního města Prahy, 6. 4. 2016 – 19. 3. 2017
- *Jménem zákona! Dějiny četnictva ve Slezsku.* Obecní dům v Opavě, 28. 4. – 28. 8. 2016
- *Doba Karla IV – vstup do jiného prostoru.* Společenský dům Neratovice, 2. 5.– 31. 5. 2016
- *Břevnov – ve stínu kláštera, Hradčanům na dohled.* Muzeum hlavního města Prahy, 3. 5. – 30. 10. 2016
- *Neklidná figura – Expres v českém sochařství 1880 - 1914.* Galerie hlavního města Prahy – Městská knihovna, 4. 5. – 25. 9. 2016
- *Druhý život husitství.* Národní muzeum v Praze – Národní památník na Vítkově, 13. 5. 2016 – 26. 3. 2017
- *Druhý život Karla IV.* Univerzita Karlova v Praze, Karolinum, 14. 5. – 31. 8. 2016
- *Krása bude křečovitá.* Alšova jihočeská galerie – Zámecká jízdárna, Hluboká nad Vltavou, 14. 5. – 2. 10. 2016
- *Koruna bez krále – Příběh českých korunovačních klenotů po roce 1918.* Pražský hrad – Starý královský palác, 15. 5. – 28. 9. 2016
- *Rozkulačeno! Půlstoletí perzekuce selského stavu.* Národní zemědělské muzeum v Praze, 25. 5. – 30. 9. 2016
- *Josef Suk. Housle – můj osud.* Národní muzeum v Praze - České muzeum hudby, 25. 5. – 2. 10. 2016
- *Zdenek Rykr a továrna na čokoládu.* Národní galerie v Praze - Veletržní palác, 27. 5. – 28. 8. 2016
- *Retro.* Národního muzeum v Praze – Nová budova, 17. 6. 2016 – 31. 5. 2017
- *Kids Want Communism.* Izrael, Museums of Bat Yam, 15. 7. – 16. 9. 2016
- *Mezi kmeny a státem – Kouřimsko a Kolínsko v raném středověku.* Regionální muzeum v Kolíně, 10. 9. – 16. 9. 2016
- *Jižní město: od utopie k realitě.* Chodovská tvrz, Praha, 15. 9. – 31. 10. 2016
- *ŠKODA: Hvězda stříbrného plátna.* Škoda Auto Muzeum v Mladé Boleslavi, 16. 9. 2016 – 15. 2. 2017

- *Ausstellung: Golem*. Německo, Jüdisches Museum, Berlín, 23. 9. 2016 – 29. 1. 2017
- *Bauen und Wohnen. Die Geschichte der Werkbundsiedlung*. Německo, Werkbundhaus, Berlín, 24. 9. – 27. 11. 2016
- *Český kinematograf. Počátky filmového průmyslu 1896 - 1930*. Národní technické muzeum v Praze, 27. 9. 2016 – 26. 3. 2017
- *Jaroslav Horejc (1886 – 1983) Mistr českého art deco*. Galerie hlavního města Prahy – Dům U Kamenného zvonu, 27. 9. 2016 – 29. 1. 2017
- *Filmaření s Otou Hofmanem*. Dům kultury v Ostrově, 29. 9. – 30. 11. 2016
- *Biafra ducha. Študenti z tretieho sveta v Československu / Biafra of Spirit. Third World Students in Czechoslovakia*. Slovensko, tranzit. sk, Bratislava, 7. 10. – 26. 11. 2016
- *Historie školních budov. Od tereziánských reforem po současnost*. Praha, Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského, 7. 10. 2016 – 31. 8. 2017
- *ANDERSEN – Rozprávkar na cestách po Európe*. Slovensko, Bibiana, Bratislava, 11. 10. 2016 – 26. 3. 2017
- *Zmizelá Plzeň*. Západočeská galerie v Plzni, 4. 11. 2016 – 5. 2. 2017
- *Na Film! 2: V pohybu*. Praha, Palác Chicago, 30. 11. 2016 – 30. 4. 2017
- *Ostře sledované vlaky*. Národní technické muzeum v Praze, 7. 12. 2016 – 30. 4. 2017
- *Šlechta před objektivem. Ateliérové portréty aristokracie*. Moravská galerie v Brně – Uměleckoprůmyslové muzeum, 9. 12. 2016 – 16. 4. 2017

NFA rovněž poskytl materiály pro stálé expozice Oblastního muzea Praha – východ, Filmového uzlu Zlín, Technického muzea v Brně a obce Stupava.

VII. Knihovna NFA

Knihovna Národního filmového archivu je specializovanou knihovnou, svým fondem a sbírkami představuje nejširší informační základnu odborné filmové literatury v České republice. V roce 2016 plnila Knihovna NFA následující činnosti: akvizice, zpracování fondu, analytický popis periodik a sborníků, zajišťování výpůjční činnosti, rešeršní, bibliografická a informační činnost, organizace, správa a ochrana knihovního fondu,

správa informačního systému knihovny, správa Digitální knihovny NFA a kooperace s dalšími institucemi. Čtvrtým rokem působila Knihovná rada NFA jako poradní a inicializační orgán.

VII. 1 Akviziční činnost

Doplňování knihovního fondu české provenience bylo zajišťováno průběžně na základě nakladatelských plánů, sledování české filmové produkce a filmových akcí, osobních doporučení, kontaktů a nabídkové povinnosti. Nákup zahraničních publikací byl sladěn s profilem fondu a vycházel z potřeb a doporučení filmových kurátorů a odborných pracovníků. Na jaře a na podzim byly upřádnány dvě prodejní výstavy zahraniční filmové literatury přímo v prostorách knihovny. Z knihovních přírůstků v roce 2016 bylo 52 % celkového objemu získáno darem díky vstřícnosti odborné veřejnosti, od zahraničních filmových korporací, českých filmových produkcí, z vydavatelské činnosti NFA a ve spolupráci s obchodním oddělením. Mimořádné akvizice pozůstalostí filmových osobností byly koordinovány s oddělením písemných archiválií a s oddělením akvizice a archivace.

Do sbírky filmových scénářů se podařilo ve spolupráci s nabídkovou povinností získat tyto tituly¹⁰: *Ani ve snu* (DL, TS); *Anthropoid* (TS); *Až po uši v mechu* (DL, SY); *Bezva ženská na krku* (DL, TS); *Bratříček Karel* (DL); *Celebrity* (DL, DL (AJ), TS); *Cukr blog* (DL); *Češi proti Čechům* (DL); *Děda* (DL); *Dvojníci* (DL, TS); *Eva Nová* (DL, TS); *FC Roma* (DL); *Furiant* (DL, TS); *GangsterKA* (LS, DL, TS); *Ghoul* (DL); *Girl Power* (DL, TS); *Instalatér z Tuchlovic* (DL, TS); *Já, Olga Hepnarová* (DL, TS); *Jak básníci čekají na zázrak* (DL, TS); *Koza* (DL); *Lída Baarová* (SY, TS); *Krycí jméno Holec* (DL, TS); *Lichožrouti* (DL, TS); *Lucie – příběh jedné kapely* (DL); *Malá z rybárny* (TL, TS, SY); *Menandros & Thaïs* (DL ČJ a NJ, TS); *Montenegro* (DL, LS); *Musíme se sejt* (LS); *Muzikál, aneb Cesty ke štěstí* (DL); *Nikdy nejsme sami* (DL, TS); *Opuštěný vesmír* (DL); *Ozvěny* (TS); *Padesátka* (DL, TS); *Pára nad řekou* (DL); *Road Movie* (DL ČJ a NJ); *Rodinné záležitosti* (DL); *Rodinný film* (DL, TS); *Rosa a Dara* (SY); *Řachanda* (DL, TS); *Schmitke* (DL); *Sixteen* (DL); *Seznamka* (TS); *Smrtelné historky* (FP, LS, TS); *Stále spolu* (TL); *Tajemství pouze služební* (TS); *Teorie tygra* (DL, TS, LS); *Tlačítka bdělosti* (DL); *Trabantem do posledního dechu* (DL); *V jiném stavu* (TL, TS); *V paprscích slunce* (DL); *Vánoční kameňák* (DL); *Vlk z Královských Vinohrad* (LS); *Wilsonov* (DL, TS); *Zápisky z Café Louvre* (DL); *Zátopek* (DL) *Zkáza krásou* (DL); *Zloději zelených koní* (DL, LS); *ZOO* (DL); *Zpověď zapomenutého* (DL); *Zpráva z pekla* (DL). V denní evidenci seriálů (časopisy a denní tisk) byly přijaty 2 663

¹⁰ DL = dialogová listina; LS = literární scénář; SY = synopse; TL – titulková listina; TS = technický scénář; AJ = angličtina; ČJ = čeština; NJ = němčina; SJ = slovenština.

exempláře čísel periodik, včetně zajištění dobropisů a reklamací nedodaných čísel. Bylo vypracováno předplatné na zahraniční a české seriály na rok 2017 a proběhla aktualizace údajů odebíraných periodik pro Souborný katalog ČR – Seriály. Knihovna NFA děkuje všem, kteří pomáhali v roce 2016 rozšiřovat její fondy.

VII. 2 Knihovní fond a sbírky

Přírůstky (počet analogových knihovních jednotek¹¹) v roce 2016:

Fond knih a vázaných periodik	1 079
Sbírka scénářů	90
Sbírka separátů	157
Sbírka mikrodokumentů	60
Sbírka CD ROM/DVD	20
Celkem	1 406

Celkový stav fondu (počet analogových knihovních jednotek) k 31. 12. 2016:

Fond knih a vázaných periodik	79 066
Sbírka scénářů	10 160
Sbírka separátů	14 622
Sbírka mikrodokumentů	2 493
Sbírka CD ROM/DVD	441
CD/DVD-nosiče	494
Sbírka popisků (drobný tisk)	17 922
Sbírka zahraničních výstřižků	585
Sbírka zahraniční festivalů	1 122
Celkem knihovních jednotek	126 905

Digitální přírůstky v roce 2016 (nová e-sbírka)¹²:

Fulltexty	2 534
-----------	-------

¹¹ Knihovní jednotka (k. j.) = každý samostatný svazek dokumentu, tj. každý výtisk nebo část vícesvazkového díla, konvolut, komplet celého ročníku, nosič speciálních druhů dokumentů.

¹² Podmínky pro vznik této nové sbírky, zpracování, ukládání a zpřístupnění nativně digitálních dokumentů z oboru filmu vyřešil projekt *Zvýšení dostupnosti a inovace informačních služeb Knihovny NFA II.*, realizovaný v roce 2015 v rámci programu VISK3/2015.

Obsahy	1 524
Obálky	2 255
Foto	993
Celkem digitálních souborů	7 306

VII. 3 Zpracování fondu

Jmenná a věcná katalogizace a analytický popis¹³ dokumentů probíhaly v souladu s knihovnickými standardy¹⁴. Novinkou bylo obohacení katalogizačních záznamů knih o skeny obálek a obsahů a bibliografický popis nativně digitálních dokumentů (zejména e-scénářů). Výsledky zpracování – katalogizační, bibliografické a faktografické záznamy – tvoří databáze KATALOG a AUTORIT, které jsou veřejně přístupné v online katalogu knihovny¹⁵, v interní síti ve studovně knihovny a na všech pracovištích NFA. Spolu se zpracováním nových přírůstků fondu včetně jeho evidence¹⁶ a denní evidence periodik pokračovala intenzivně retrospektivní katalogizace¹⁷ fondu knih a periodik (celkem je zpracováno 84 %).

Analyticky byla zpracována tato periodika: *A2* č. 1/2016 až 25/2016, *Cinema* č. 1/2016 až 12/2016, *Cinepur* (včetně e-verze) 103/2016 až 107/2016, *Czech Film* č. Spring/2016 a Summer/2016, *Dějiny a současnost* výběrově, *Divadelní noviny* č. 22/2015 až 21/2016, *Film a doba* č. 2-3/2015 a Special English Issue 2016, *Iluminace* č. 3/2015 až 2/2016, *Literární noviny* (s přílohami *Biblio*), č. 1/2016 až 12/2016, *Rozrazil* 53-54/2014 až 61-62/2015, *Synchron* č. 4/2015 až 2/2016, *Xantypa* č. 1/2016 až 12/2016. Pokračoval analytický popis filmových článků z denního tisku a kulturních týdeníků, kde novinkou bylo souběžné skenování článků a jejich ukládání do content serveru.

Dále v roce 2016 byla excerpční základna analytického popisu rozšířena o e-zdroje (např. *Apparatus Journal*, *Dok Revue*, *Kultura21*, *Revue FP*, *25fps*), které byly zpracovávány výběrově z pohledu filmu.

¹³ Jmenný a věcný popis obsahově, nikoliv fyzicky samostatných částí dokumentů, které jsou při bibliografické identifikaci nebo vyhledávání závislé na zdrojovém dokumentu. Výsledkem je analytický záznam.

¹⁴ <http://www.nkp.cz/o-knihovne/odborne-cinnosti/zpracovani-fondu/katalogizacni-politika/katalogizacni-politika/schv>

¹⁵ Online katalog = veřejně dostupný katalog na internetu - <http://arl.nfa.cz> - určený uživatelům knihovny. Kromě vlastního vyhledávání záznamů dokumentů zpřístupňuje řadu dalších služeb prostřednictvím čtenářského konta, např. adresné zasílání informací, vzdálený přístup k elektronickým informačním zdrojům.

¹⁶ Přidělení přírůstkového čísla, signatury, čárového kódu v rámci konkrétní sbírky, určení lokace a dislokace – místa uložení knihovní jednotky a dalších služebních údajů.

¹⁷ Opětne zkatalogizování dokumentů metodou de visu ("s knihou v ruce"). Nově vzniklé katalogizační záznamy v databázi nahrazují záznamy v lístkovém katalogu, nevyhovující novým potřebám z hlediska požadavků na obsah záznamů, vyhledávání a služby knihovny.

V rámci retrospektivního analytického zpracování periodik proběhlo zpracování časopisu *Film a doba* Special English Issue 2009, 2010, 2011, 2013, 2015, *Filmový přehled* č. 3/1963 až 43/1962, *Moravian Journal of Literature and Film* 2/2012, 1/2013, 2/2013, 1/2013 a 2/2014, *Revue Pandora* 29/2015, 20/2010, *Západ* 2/1986, *Zprávy památkové péče* 6/2005, 6/2008, 5/2010, 1/2016.

Statistika databází a přírůstek záznamů Knihovny NFA v roce 2016:

Databáze knihovny NFA	Přírůstek za 2016	Celkový stav k 31. 12. 2016
Katalog	10 189	192 705
Autority	3 934	88 660
Holdiny	6 037	105 540
Heslář	16	1 889
MDT	37	1 705

Databáze KATALOG	Přírůstek za 2016	Celkový stav k 31. 12. 2016
Knižní fond	1 676	38 565
Souborné záznamy periodik	30	1 148
Svázané ročníky periodik	397	11 387
Jednotlivá čísla periodik	2 873	37 552
Sbírka scénářů	248	6 582
Sbírka separátů	48	14 653
Mikrodokumenty	9	150
CD-ROM a DVD	6	185
Články a statě	4 902	82 483
Celkem	10 189	192 705

Databáze AUTORITY	Přírůstek za 2016	Celkový stav k 31. 12. 2016
Personálie	1 815	45 119
Filmy	1 626	30 916
Akce	239	5 662
Korporace	251	6 393
Geografická hesla	1	310
Formální deskriptory	1	253
Věcná témata	1	7
Celkem	3 934	88 660

VII. 4 Výpůjční protokol a služby

Knihovna NFA zajistila celoroční provoz¹⁸ pro veřejnost (Út, Čt, 9-12 hod. a 13-17 hod.; Pá 9-12 hod.). Přeprava požadovaných dokumentů z deponitáře byla zajištěna pravidelně jednou týdně. Reprografické služby byly poskytovány dle požadavků uživatelů. Online katalog knihovny a Digitální knihovna NFA byly k dispozici veřejnosti nepřetržitě po celý rok, licencované informační zdroje registrovaným uživatelům vzdáleným přístupem prostřednictvím jejich čtenářského konta. Registrovaní uživatelé knihovny byli dvakrát ročně adresně informováni o službách a databázích prostřednictvím *Newsletteru Knihovny NFA*. S velkou odezvou se setkala zapojení KNFA do celostátní akce Týden knihoven, kdy byla uspořádána dvoudenní prodejní výstava filmové literatury v prostorách knihovny a poskytována registrace do knihovny zdarma. Webové stránky knihovny¹⁹ byly průběžně aktualizovány.

Statistika návštěvnosti knihovny a výpůjček v roce 2016:

Registrovaní uživatelé		1 409
Nově registrovaní uživatelé		128
Návštěvníci celkem²⁰		171 424
Fyzické návštěvy celkem		1 992
Návštěvníci online služeb celkem		169 432
Návštěvníci online služeb	Počet vstupů do elektronického katalogu z prostoru mimo knihovnu	41 573
	Počet vstupů do elektronického výpůjčního protokolu z prostoru mimo knihovnu	7 005
	Počet vstupů do elektronických informačních zdrojů a databází z prostoru mimo knihovnu	120 854
Počet vstupů do elektronického katalogu v prostoru knihovny		2 920
Počet vstupů do elektronického výpůjčního protokolu v prostoru knihovny		2 274
Počet vstupů do elektronických informačních zdrojů a databází		2 370

¹⁸ S výjimkou vánočních svátků, kdy bylo pro veřejnost zavřeno.

¹⁹ Webové stránky KNFA <http://knihovna.nfa.cz>

²⁰ Podle metodiky Ročního výkazu o knihovně za rok 2016 Kult (MK) 12-01.

v prostoru knihovny		
Počet návštěv webu knihovny		2 606
Výpůjčky	Celkem	5 117
	Výpůjčky absenční	917
	Výpůjčky presenční	4 200
Meziknihovní výpůjční služba (MVS)		8
Online informační služby		216

VII. 5 Rešeršní, bibliografická a informační činnost

Pracovníci knihovny zajistili rešeršní, bibliografickou a informační činnost dle požadavků. Při své práci využívali vlastní informační zdroje NFA a licencované zahraniční zdroje: *Film Index International (FII)*, *American Film Institute Catalog (AFIC)*, *The FIAF International FilmArchive Database Plus* a databáze *EBSCO Film and Television Literature Index with Full Text (FTLI)* a *Academic Search Complete*. Dále se pracovníci knihovny podíleli na konkrétních edičních projektech Národního filmového archivu. Pro čtvrtletník *Illuminaci* č. 4/2015, č. 1/2016, č. 2/2016 a č. 3/2016 připravili pravidelnou rubriku o nových titulech *Z přírůstků Knihovny NFA*. V knihovně proběhly informační lekce pro nové zaměstnance, stážisty NFA a studenty 1. ročníku Katedry filmových studií FF UK. Knihovna prezentovala svoji odbornou činnost na *Semináři oborových bibliografií v rámci Týdne s Českou literární bibliografií v Ústavu pro českou literaturu AV ČR* a na konferenci *Český kinematograf* v Národním technickém muzeu v Praze.

VII. 6 Organizace, správa a ochrana fondu

Probíhala průběžně správa fondu v depozitáři, správa příručky ve studovně a skladu v Konviktu. Z důvodu nedostatku úložného prostoru pro sbírky proběhl pravidelný přesun fondu z Konviktu do depozitáře na Hradištku včetně kontroly lokací a dislokací v databázi. Byla provedena kompletace ročníků periodik za rok 2015 a dalších titulů k vazbě²¹ (celkem 61 svazků). Pokračoval *Projekt Knihovny Národního filmového archivu na ochranu ohrožených dokumentů a jejich zpřístupnění na nových nosičích XI*. Rovněž

²¹ Knihovní vazba - vazba knihy určené pro užívání ve veřejných knihovnách. Jejím účelem je zajistit maximální trvanlivost a funkčnost knihovní jednotky bez ohledu na výtvarnou kvalitu vazby. Nahrazuje původní nakladatelskou vazbu, opatřují se jí rovněž brožované knihy nebo ročníky časopisů a novin.

byla zajištěna chemická očista publikací ohrožených titulů z depozitáře. Proběhla plánovaná revize fondu v depozitáři na Hradištku a byla vypracována zpráva o výsledcích revize – celkem bylo zrevidováno 7 506 k. j.

VII. 7 Informační systém knihovny a jeho správa

V roce 2016 proběhl upgrade knihovnického systému Advanced Rapid Library (verze 3.4.208c). Byla nastavena nová elektronická evidence obsahu e-sbírek v content serveru a generování výstupů přírůstků a statistik. Byla vyřešena aktivace zapojení SSO²² pro komfortní práci s digitálním obsahem. Pravidelně probíhala správa informačního systému knihovny a kontrola log souborů k plánovaným úlohám a správa Digitální knihovny NFA. Byl proveden upgrade systému Kramerius na verzi 5.2.0. Obsah Digitální knihovny NFA byl rozšířen o 6 045 stran. Proběhla instalace licence OCLC²³ pro vzdálený přístup k databázím.

VII. 8 Kooperace, programy a projekty knihovny²⁴ a další činnosti

V rámci programu VISK7/2016 byla realizována další etapa dlouhodobého *Projektu Knihovny Národního filmového archivu na ochranu ohrožených dokumentů a jejich zpřístupnění na nových nosičích XI*. Reformátovány (mikrosnímkování, digitalizace, OCR) byly časopisecké tituly *Informační zprávy* (1945-1947), *Interpressfilm* (1974-1990) a *Film a doba* s přílohami (2000-2015) o celkovém rozsahu 27 183 stran (z toho 5 546 stran na úroveň analytickou), a dále bylo doplněno OCR a nová metadata u titulů periodik digitalizovaných v letech 2000-2005 o celkovém rozsahu 96 761 stran. Údaje o nově digitalizovaných dokumentech jsou součástí Národního registru digitalizace.²⁵ Knihovna byla čtvrtým rokem zapojena do dvou konsorciálních projektů Programu Informace – základ výzkumu (LR) – MŠMT: [LR-1307 Elektronické informační zdroje pro humanitní a společenské vědy](#) (ELIZA) – MUNI Brno a [LR-1308 Národní knihovna ČR – rozvoj informační infrastruktury VaVal pro humanitní obory](#) – NK ČR Praha, jejichž předmětem je zpřístupnění licencovaných filmových a společenskovedních databází²⁶ a zajištění přístupu k aktuálním vědeckým informacím pro potřeby vědy a výzkumu v ČR.

²² SSO = single sign-on pro automatické přihlášení do content serveru z klienta ARL

²³ OCLC = The Online Computer Library Center

²⁴ Podrobnosti o projektech knihovny viz <http://nfa.cz/cz/o-nas/projekty/projekty-knfa/>

²⁵ Národní registr digitalizovaných dokumentů viz <http://www.registrdigitalizace.cz/rdcz/>

²⁶ Podrobnosti o projektech LR na stránkách <http://www.phil.muni.cz/wkaa/home/veda/eliza> a <http://www.izevo.cz/>

V rámci programu VISK8-A – *České elektronické informační zdroje v roce 2015–2016 a 2016–2017* byly zpřístupněny databáze **monitoringu médií Anopress.cz**²⁷ s přístupem do archivu od roku 1996 a zahraniční databáze *LibraryPressDisplay (Pressreader)* a od dubna 2015 do března 2016 databáze právních informací ASPI²⁸. Zároveň byla v rámci téhož programu podána žádost o následné prodloužení přístupu do zmíněných databází do konce března 2018. Pro projekt Mezinárodní federace filmových archivů *Periodicals Indexing Project (P.I.P)*²⁹ byl analyticky zpracován recenzovaný čtvrtletník *Illuminace* č. 3/2015, č. 4 /2015, č. 1/2016 a 2/2016.

V závěru roku 2016 byla podána žádost o pokračování grantu v programu VISK7/2017 *Projekt Knihovny Národního filmového archivu na ochranu ohrožených dokumentů a jejich zpřístupnění na nových nosičích XII*. Dále byla podána společná žádost členů konsorcia oborové brány Umění a architektura (ART)³⁰ v programech VISK3/ 2017 a VISK8B/2017 na provoz a rozvoj této webové platformy uměnovědných knihoven a na instalaci, konfiguraci a zprovoznění OAI – harvesteru na serveru NFA. Pracovníci knihovny se v průběhu roku zúčastnili celé řady odborných seminářů a školení.

V Praze dne 24. února 2017

Michal Bregant, generální ředitel NFA, v.r.

²⁷ Podrobnosti o databázi <http://www.anopress.cz>

²⁸ Podrobnosti o databázi <http://www.pressdisplay.com/> a <http://www.pressreader.com>

²⁹ Podrobnosti o projektu viz <http://www.fiafnet.org/pages/Publications/International-Index-Film-Periodicals.html>

³⁰ Viz <http://artlib.eu/>